

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119389989
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:6119389989.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., H. XXXX/X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou LAW FIRM s.r.o., so sídlom, Bratislava-Staré Mesto, Špitálska 10, proti žalovanému Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, o zaplatenie 1.468,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 19. apríla 2021, č. k. 12Csp/90/2019-124 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol. Výrokom II. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalobcovi (správne má byť žalovanému) náhradu trov konania v rozsahu 100 % k rukám jeho právneho zástupcu Remedium Legal s.r.o. v lehote 6 mesiacov po právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka tunajšieho súdu, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku vyčíslená výška náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca dňa 02.06.2006 podpísal Žiadosť o aktiváciu bankomatky Quatro od žalovaného a základe tejto žiadosti mu žalovaný dňa 06.06.2006 podpísal túto žiadosť a schválil úverový rámec vo výške 30.000,- Sk t.j. 995,82 eur s mesačnou splátkou vo výške 1.000,- Sk t.j. 33,19 eur. Dňa 06.06.2006 bola takto medzi stranami sporu uzavretá Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi kreditnú kartu, ku ktorej bol vedený účet č. 0012980528. Podľa údajov vo Výpisoch z Pôžičkovej karty Quatro žalobcu štandardná splátka bola vo výške 33,19 eur, štandardná úroková sadzba vo výške 22,80% ročne, bez uvedenia výšky RPMN. Na rube tejto Žiadosti/Zmluvy bol uvedený spôsob výpočtu RPMN, možnosti zmeny a spôsob ukončenia - zánik predmetnej zmluvy. Právne vec súd posúdil podľa § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z.; § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka. Z dôvodu hospodárnosti konania súd sa najskôr zaoberal žalovaným vznesenou námietkou premlčania podľa § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd uviedol, že právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačilo by teda, keby povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. Subjektívna

premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd sa najskôr zaoberal, či sa na žalované právo vzťahuje 10-ročná objektívna premlčacia lehota podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda či išlo na strane žalovaného o úmyselné bezdôvodné obohatenie tak, ako to tvrdil žalobca s poukazom na rozhodovaciu prax súdov a povinnosti z toho plynúce pre žalovaného. Súd zistil, že v čase uzavretia zmluvného vzťahu medzi stranami sporu dňa 06.06.2006 v predmetnej Žiadosti/Zmluve o úvere revolvingového typu boli splnené zákonné podmienky podľa vyššie uvedeného § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. v znení ku dňu uzavretia zmluvy ako aj súdnej praxe, pretože pri revolvingovom úvere sa nedá určiť RPMN, tak ako to uviedol žalovaný v písomnom vyjadrení. Žalobca namietal aj chýbajúcu náležitosť úverovej zmluvy podľa a to rozdelenie splátky na istinu, úrok a poplatky. K tomu ustanoveniu zaujal názor Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia a.s./ Klára Bíróová, podľa ktorého článok 10 ods. 2 písm. h) až j) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej, podľa ktorej musí zmluva o úvere špecifikovať rozpis každej splátky určenej, podľa prípadu, na amortizáciu istiny, splatenie úrokov a ostatných nákladov. Súd považoval predmetnú úverovú zmluvu za uzavretú v súlade so zák. č. 258/2001 Z.z., preto nemohlo dôjsť na strane žalovaného pri jej uzatváraní k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu. Súd poukázal aj na to, že predmetná zmluva bola uzavretá v r. 2006 a žalobca v písomných vyjadreniach nepoukázal na žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by bolo vydané pred dňom uzavretia predmetnej úverovej zmluvy z r. 2006. Z tohto dôvodu sa na žalované právo vzťahuje žalovaným vznesená námietka premlčania podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka v 3-ročnej objektívnej lehote. Podľa vyššie uvedeného ustanovenia i súdnej praxe začiatok plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej lehoty začne dňom, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, čo v danom prípade bol deň, kedy žalobca naposledy zaplatil splátku úveru a to nesporný deň 28.08.2015 (podľa výpisu z účtu žalobcu i tvrdenia v žalobe). Táto 3-ročná lehota uplynula dňa 28.08.2018, avšak žaloba bola podaná na súd (OS Banská Bystrica) až dňa 11.10.2019, teda po jej uplynutí. Keďže subjektívna premlčacia lehota nemôže predĺžiť objektívnu lehodu, nemá právny význam skúmať v danej veci začiatok a koniec plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Týmto došlo k oslabeniu žalovaného práva o jeho vymožitelnosť a súd žalobu z tohto dôvodu zamietol ako nedôvodnú. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd priznal plne úspešnému žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% proti neúspešnému žalobcovi. Podľa § 232 ods. 3 CSP bola určená dlhšia lehota na plnenie vzhľadom na zhoršenú ekonomickú situáciu pre pandémiu ochorenia Covid-19.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca mal za to, že na premlčanie jeho práva je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehodu, a teda, jeho právo ku dňu podania žaloby premlčané nebolo. Žalobca uviedol, že strany sporu uzavreli dňa 6. júna 2006 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., ktorá bola spracovaná ako formulárová zmluva. Žalovaný podniká okrem iného v oblasti poskytovania úverov (je bankou), a teda mu musí byť podľa žalobcu zrejmé, aké náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, ako aj aké sankcie vyplývajú z neuviedenia zákonom požadovaných náležitostí. Žalovaný pritom pôsobí na finančnom trhu v Slovenskej republike dlhodobo. Takýto subjekt si je vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a aké náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, pričom ak ich neobsahuje, znamená to nepochybne úmyselné porušenie zákona, čo spôsobuje záver, že taktiež bezdôvodné obohatenie, ktoré takýmto spôsobom vzniklo, je bezdôvodným obohatením získaným úmyselne. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad žalobcom (spotrebiteľom), ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. V tejto súvislosti je právne významné to, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (uznesenie NS SR zo 16. januára 2013, sp.zn. 6MCdo/9/2012). Konanie žalovaného preto podľa žalobcu nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne

s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalobca si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa stotožňuje s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie. Podľa žalovaného, žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti a ani nepredložil žiadne dôkazy, podľa ktorých by bolo možné odvolaním dotknutý rozsudok považovať za nesprávny a podľa názoru žalovaného sa súd správne vysporiadal so vznesenými námietkami vo vydanom rozsudku. Počas súdneho konania neboli zo strany žalobcu predložené žiadne dôkazy, ktorými by žalobca preukázal údajný úmysel na strane žalovaného uzavrieť zmluvu neobsahujúcu zákonom predpísané náležitosti, či bezdôvodne sa obohacovať na jeho úkor. Žalobca nenavrhol v tomto smere vykonať žiadne dôkazy a žiadne dôkazy v tomto smere ani vykonané neboli. Žalovaný, práve naopak, počas konania pred súdom prvého stupňa svojimi písomnými a ústnymi podaniami podrobne vysvetlil a zdôvodnil formálnu stránku predmetnej zmluvy, jej štruktúru a jej obsahovú náplň, pričom žalovaný naďalej zastáva právny názor, že žalobou napadnutá zmluva o úvere v čase jej uzavretia spĺňala všetky zákonné náležitosti v zmysle príslušných aplikovateľných právnych predpisov. Žalobcom v jeho odvolaní prezentovaný názor a z neho plynúce závery predstavujú podľa názoru žalovaného až absurdnú predstavu žalobcu o preukazovaní úmyslu či zavinenia. Vychádzajúc z odvolania žalobcu, v podstate každé porušenie zákona je nutné a priori považovať za úmyselné. Prípadná úvaha žalobcu o úmyselnom zavinení bezdôvodného obohatenia žalovaného postavené len na tom, že žalovaný vykonáva podnikateľskú činnosť pri poskytovaní úverov a má byť uzrozumený s dôsledkami porušenia príslušných právnych noriem znamená, že aj sudca, ktorého rozhodnutie zmení alebo zruší súd vyššej inštancie pre iné právne posúdenie veci by mala viesť k záveru, že dotýčny sudca úmyselne porušil zákon, čo žalovaný považuje za absurdné. Žalovaný ďalej poukázal na judikatúru súdov SR. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Žalovaný si zároveň uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

4. Žalobca v písomnej replike k vyjadreniu žalovaného zopakoval svoje argumenty z podaného odvolania a zotrval na tom právnom názore, že je potrebné v danej veci aplikovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Žalobca poukázal na viaceré rozsudky súdov SR, ako aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ. Žalobca mal za to, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na jeho úkor bol daný už od uzatvorenia zmluvy.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

6. V predmetnej veci sa žalobca pôvodne v upomínacom konaní domáhal od žalovaného vrátenia bezdôvodného obohatenia vo výške 1.468,95 eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 04.09.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalovaný v podanom odpore proti platobnému rozkazu č. k. 35Up/1313/2019-24 zo dňa 24.10.2019 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a zároveň vzniesol námietku premlčania. Mal za to, že podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je nárok žalobcu premlčaný v 2-ročnej subjektívnej lehote, ktorú počítal od zaplatenia jednotlivých mesačných splátok.

7. Podstata námietok žalobcu v podanom odvolaní spočívala v jeho nesúhlase so záverom súdu prvej inštancie o tom, že v predmetnej veci je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia, keď súd prvej inštancie mal za to, že objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, t. j. odo dňa, kedy žalobca naposledy zaplatil splátku úveru dňa 28.08.2015. Žalobca namietal, že v danej veci na premlčanie jeho práva je potrebné aplikovať 10 - ročnú premlčaciu dobu, keď k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného došlo úmyselne. Odvolací súd sa v tejto otázke, a teda v tom, že v danej veci nemohlo dôjsť na strane žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, keď vyššie uvedené námietky žalobcu posúdil ako nedôvodné z nasledovných dôvodov:

8. V desaťročnej premlčacej dobe sa v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bolo bezdôvodné obohatenie získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil, nakoľko zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou.

9. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca poslednú splátku úveru žalovanému zaplatil dňa 28.08.2015. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že týmto dňom začala plynúť žalobcovi 3-ročná objektívna premlčacia lehota na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia na súde. Týmto dňom žalobca preukázateľne získal informácie, na základe ktorých si mohol urobiť dostatočný úsudok o tom, že jeho platby titulom predmetnej úverovej zmluvy presiahli v úhrne výšku istiny úveru poskytnutej zo strany žalovaného. Preto pokiaľ uplynula objektívna 3-ročná premlčacia doba (dňa 28.08.2018), ako v danej veci, keď žaloba bola podaná až dňa 11.10.2019, nárok žalobcu bol premlčaný, a to bez ohľadu na prípadne plynutie subjektívnej premlčacej doby.

10. Pokiaľ by ale mala byť aplikovaná 10-ročná premlčacia doba stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre prípad získania úmyselného bezdôvodného obohatenia, ako namietal žalobca, bolo by podľa názoru odvolacieho súdu nutné preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že existuje skutočnosť, od ktorej odvodzuje vznik a existenciu bezdôvodného obohatenia. Existencia úmyslu získať bezdôvodné obohatenie nie je daná s eventualitou, že by bezdôvodné obohatenie mohlo vzniknúť. Žalobca v konaní nepreukázal vedomosť žalovaného o tom, že by mal získať bezdôvodné obohatenie. Prieči sa akejkolvek dokázanej skutočnosti či všeobecnému chápaniu, aby žalovaný mal konať s úmyslom porušiť právne predpisy a týmto porušením získať bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno uvažovať o tom, že by žalovaný úmyselne uzatváral neplatné zmluvy, resp. zmluvy, ktoré by neobsahovali zákonom požadované náležitosti s tým úmyslom, aby získal od svojich dlžníkov bezdôvodné obohatenie. Žalovaný je síce bankovým subjektom a jeho predmetom podnikania je poskytovanie úverov, a teda žalovaný uzatvára viaceré obdobné zmluvy so svojimi klientami, no táto skutočnosť, ani v prípade obsahových, či formálnych nedostatkov týchto zmlúv ešte samotná nepreukazuje ani len nepriamy úmysel žalovaného konať tak, aby v rozpore s právom získal od svojich klientov bezdôvodné obohatenie. Žalobca nepreukázal, že za týmto účelom žalovaný uzatváral predmetnú zmluvu so žalobcom. Okrem uvedeného z vykonaného dokazovania a zo záverov súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd plne stotožňuje, nevyplýva, že by predmetná zmluva zo dňa 02.06.2006 obsahovala také nedostatky (a to vo vzťahu k námietkam o RPMN, či rozdelení splátky na istinu, úrok a poplatky), ktoré by nasvedčovali úmyslu žalovaného, získať bezdôvodné obohatenie.

11. Odvolací súd zastáva názor, že zo strany žalovaného sa nejednalo o úmyselné bezdôvodné obohatenie s tým, že nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobcu by spočíval v konaní žalovaného pri uzatváraní zmluvy, pri nerešpektovaní povinností stanovených zákonom o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami zameranými na ochranu spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na to, že v predmetnom konaní nebolo preukázané, že žalovaný pri uzatváraní vedel, že spôsobuje bezdôvodné obohatenie a takýto následok (bezdôvodné obohatenie) chcel spôsobiť, t. j. že uzatváral zmluvu so žalobcom s tým, že chcel získať bezdôvodné obohatenie (priamy úmysel), alebo bol aspoň s takýmto následkom uzročený (nepriamy úmysel).

12. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný. Odvolací súd preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).